

Informerend standpunt PHO Maatschappij 18 december 2019

aan: de raad van de gemeente Hillegom
datum: 20 januari 2020

zaaknummer: Z-20-109925
datum collegevergadering: 28 januari 2020
portefeuillehouder: Dhr. F.Q.A. van Trigt
behandelend ambtenaar: Anja de Rijk
embargo:

Inhoud mededeling

Aanleiding

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeentelijke verantwoordelijkheid binnen het sociale domein uitgebreid door overheveling van een deel van de AWBZ-taken naar de Wmo. Waren de regiogemeenten in Holland Rijnland eerst met name verantwoordelijk voor preventie, herstel en nazorg en Leiden als centrumgemeente voor gespecialiseerde opvang, vanaf 2015 zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor de hele keten.

De centrumgemeente ontvangt de middelen voor Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen. Deze centrumgemeentefunctie wordt afgebouwd en de middelen worden overgeheveld aan de regiogemeenten. Maatschappelijke Zorg bestaat uit: Beschermd Wonen en de taken gericht op Maatschappelijke opvang, Verslavingszorg en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.

Eind 2016/begin 2017 hebben alle gemeenteraden in Holland Rijnland het Beleidskader Maatschappelijke zorg Holland Rijnland 2017-2025 vastgesteld (Hillegom: 8 december 2016, kenmerk Z-16-55964\3. Bestuur\7064). In het beleidskader is de gezamenlijke visie op de maatschappelijke zorgtaken uitgewerkt. Op grond van deze besluitvorming zijn de gemeenten in Holland Rijnland gestart met werkzaamheden ter voorbereiding op de overheveling of wel decentralisatie van middelen voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang.

Ingangsdatum en reikwijdte

De decentralisatie van middelen stond gepland per 2021, maar door besluitvorming op Rijksniveau is de planning uitgesteld naar 2022. Dit besluit hebben we overgenomen mede doordat het financieel kader vanuit het Rijk pas aankomend voorjaar bekend wordt. Vanaf 2022 is landelijk het voornemen om de budgetten voor Maatschappelijke Zorg fasegewijs te decentraliseren van centrumgemeente (in ons geval Leiden) naar afzonderlijke gemeenten.

Op Rijksniveau is ook besloten Maatschappelijke Opvang in 2026 opnieuw te bezien of dit gedecentraliseerd gaat worden. Om die reden nemen we die taken nog niet over, behalve datgene wat we inmiddels hebben afgesproken door middel van het Convenant Regionale Samenwerking Maatschappelijke Opvang Holland Rijnland 2018-2021. Tevens zijn we vanuit de Duin- en Bollengemeenten bereid om te kijken welke taken er naast het convenant nog meer mogelijk zijn om over te nemen.

Doordat de ingangsdatum is verzet naar 2022, is er vanuit Rijksweg meer tijd beschikbaar gesteld om de decentralisatie zorgvuldig voor te bereiden samen met de betrokken organisaties. De voorbereidingen op de decentralisatie worden op Holland Rijnlandniveau opgepakt.

Tijdens het Portefeuillehouders overleg (PHO) Maatschappij van 18 december 2019 is door de gemeenten van Holland Rijnland de richting bepaald over het tempo en de reikwijdte van de overdracht van taken. De volgende uitgangspunten zijn daarbij geformuleerd:

- 1) De gemeenten in Holland Rijnland dragen per 2022 zoveel mogelijk zorg voor de uitvoering en bekostiging van voorzieningen voor hun kwetsbare inwoners.
- 2) De gemeente Leiden draagt met ingang van 2022 zorg voor de uitvoering en bekostiging van voorzieningen voor doelgroepen die niet op lokaal niveau kunnen worden ondersteund omdat:
 - Deze doelgroepen te klein van omvang zijn om een lokaal/ subregionaal aanbod op te organiseren;
 - Deze doelgroepen een zodanig complexe zorgvraag hebben dat daarop bijzondere expertise of bijzondere voorzieningen nodig zijn.

Dit kunnen voorzieningen zijn die momenteel uit Beschermd Wonen middelen worden gefinancierd, als ook voorzieningen die momenteel uit de decentrale-uitkering Maatschappelijke opvang, verslavingszorg en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg of bemoeizorg worden gefinancierd.

Het PHO Maatschappij heeft opdracht gegeven om de richtinggevende uitgangspunten nader uit te werken. Bij de verdere uitwerking moet bijzondere aandacht zijn voor de beschikbaarheid van financiële middelen. De transitie moet vormgegeven worden binnen de financiële kaders die het Rijk daarvoor beschikbaar stelt.

Koers Holland Rijnland

De uitwerking op Holland Rijnlandniveau verschilt met het landelijke model. Landelijk wordt geadviseerd om de budgetten van Beschermd Wonen in tien jaar tijd over te hevelen. Het Rijk baseert het landelijk ingroeipad van de financiën van Beschermd Wonen (hierna: 'ingroeipad') op het advies van het VNG-expertiseteam MO-BW-BG (Maatschappelijke Opvang-Beschermd Wonen-Begeleiding) Tegelijkertijd heeft het Rijk op 2 juli met de VNG afgesproken dat de implementatie van het advies van de commissie Dannenberg: 'van een beschermd wonen naar een beschermd thuis', onverminderd wordt doorgezet. Aangezien de gemeenten in de regio Holland Rijnland al sinds 2016 bezig zijn met de voorbereidingen op de transitie van is de keuze gemaakt om niet het landelijk ingroeipad te volgen, maar de financiën behorende bij Beschermd Wonen in een keer te decentraliseren naar de regiogemeenten. Dit geeft aan de regiogemeenten binnen Holland Rijnland meer de mogelijkheden om het advies van de commissie Dannenberg en daarmee het vastgestelde *Beleidskader Maatschappelijke zorg 2017-2025* daadwerkelijk vorm te geven. Dit sluit aan bij de reeds bestaande gemeentelijke verantwoordelijkheden op het gebied van WMO.

Vervolg

In deze brief hebben wij u op hoofdlijnen geïnformeerd over het proces rondom de decentralisatie. Deze brief is gericht aan alle gemeenteraadsleden van de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Binnen de Duin- en Bollenstreek werken wij nauw samen om de transformatie voor elkaar te krijgen. Om deze gezamenlijkheid te benadrukken willen wij u graag een informatieve sessie in mei 2020 aanbieden om over dit thema van gedachten te wisselen. Wij geven u dan een terugblik op de afgelopen periode en kijken tevens

voortuit richting 2022. Wij schetsen u de stappen die nog gezet moeten worden om te komen tot de decentralisatieopgave en de formele positie van de raad in dit proces.

Bijlagen: Geen